

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Φραγκίσκος Παρασύρης-Βουλευτής Ν.Ηρακλείου

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Παρουσίαση αποτελεσμάτων για τους κύκλους του Προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΩ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ»

Στο υπό διαβούλευση αναθεωρημένο **Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)**, στην Ενότητα 2.5.2, τονίζεται ότι «ο κτηριακός τομέας αποτελεί ενδεχομένως τον κρισιμότερο τομέα για την επίτευξη των στόχων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Η υλοποίηση των προβλεπόμενων μέτρων πολιτικής αναμένεται να οδηγήσει στην επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στο πλαίσιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1275 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Αρχικά, προσδιορίζεται/καθορίζεται στόχος μείωσης της μέσης χρήσης πρωτογενούς ενέργειας στα κτίρια του οικιακού τομέα κατά 16% έως το έτος 2030 και κατά 20-22% έως το έτος 2035. Ταυτόχρονα, επαναπροσδιορίζεται ο στόχος για την περίπτωση των λοιπών κτιρίων, βάσει του οποίου, το 16% των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις πρέπει να ανακαινιστεί έως το έτος 2030 και το 26% των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις πρέπει να ανακαινιστεί έως το έτος 2033. Δεδομένου ότι η αναγκαιότητα ενεργειακής αναβάθμισης του υπάρχοντος κτηριακού αποθέματος είναι αναμφισβήτητη, απαιτείται ο καθορισμός ενός κεντρικού στόχου ανακαίνισης του κτηριακού αποθέματος μέχρι το έτος 2030 συμβάλλοντας σημαντικά στη ριζική αναβάθμιση του πεπαλαιωμένου κτηριακού αποθέματος δίνοντας παράλληλα σημαντική ώθηση στον κατασκευαστικό τομέα μέσω επενδύσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ο ετήσιος ρυθμός ανακαίνισης κτιρίων κατοικίας την περίοδο 2025-2030 θα ανέλθει σε 68 χιλιάδες ανακαινίσεις. Αντίστοιχα, την περίοδο 2031-2040 ο ετήσιος ρυθμός ανακαίνισης θα μειωθεί σε 64 χιλιάδες ανακαινίσεις, ενώ σημαντική αύξηση αναμένεται να επιτευχθεί την περίοδο 2041-2050 στις 83 χιλιάδες με σκοπό την απανθρακοποίηση του οικιακού τομέα».

Ανατρέχοντας στο 2011, τη χρονιά που προκηρύχτηκε το πρώτο πρόγραμμα ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ, αντιλαμβανόμαστε ότι επρόκειτο για ένα καινοτόμο και πρωτοποριακό πρόγραμμα σε επίπεδο Ε.Ε, καθώς ήταν το μεγαλύτερο σχετικό πρόγραμμα σε επίπεδο Ευρώπης, αναλογικά με τον πληθυσμό, ενώ για πρώτη φορά επιτράπηκε η διάθεση δημοσίων πόρων (κοινοτικών και εθνικών) σε ιδιόκτητες κατοικίες, την ίδια στιγμή που προβλέφθηκαν και αρκετές δικλίδες ασφαλείας σχετικά με την ορθή υλοποίηση του προγράμματος με βάση τις ενεργειακές επιθεωρήσεις πριν και μετά τις παρεμβάσεις στις κατοικίες.

Η επιτυχία των προγραμμάτων «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ», είναι δεδομένη και διεθνώς αναγνωρισμένη, γεγονός που επιβεβαιώθηκε από παλαιότερη αξιολόγηση της Ε.Ε., σύμφωνα με την οποία το συγκεκριμένο πρόγραμμα κατέλαβε τη δεύτερη θέση μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε.

Από το 2011 έχουν ολοκληρωθεί πέντε κύκλοι: το πρώτο «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον Ι, 2011-2013» η επιτυχία του οποίου οδήγησε στην επέκταση του προγράμματος, το «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον ΙΙ, 2018-2020» με νέες κατηγορίες επιλέξιμων ενεργειακών αναβαθμίσεων, το «Εξοικονομώ – Αυτονομώ, 2020-2021» με νέα μέτρα για την ενεργειακή αυτονομία των κτηρίων το ακόμα πιο διευρυμένο «Εξοικονομώ 2021» και το «Εξοικονομώ 2023», ο προϋπολογισμός του οποίου κυμαίνεται στα €532 εκατ., ενώ περιλαμβάνει ξεχωριστά κίνητρα για τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών τόσο με τη μορφή αυξημένου ποσοστού επιχορηγήσεων, όσο και μέσω της πρόβλεψης χωριστού προϋπολογισμού ειδικά για αυτά. Το δεύτερο εξάμηνο του έτους αναμένεται να βγει στον ψηφιακό «αέρα» το νέο «Εξοικονομώ 2024», με ένα μοντέλο ωστόσο εντελώς διαφορετικό από το τρέχον πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, αλλά και από εκείνα των προηγούμενων ετών.

Παρά, όμως, την αναγκαιότητα του εν λόγω Προγράμματος, σήμερα παρατηρείται μια στασιμότητα και μια τεράστια γραφειοκρατία στα προγράμματα αυτά, παρά τη διαθεσιμότητα των ευρωπαϊκών πόρων.

Ευλόγως επομένως αξιολογούνται ως κρίσιμα τα στοιχεία σύμφωνα με τα οποία μια οικογένεια δαπανά τέσσερις περίπου μισθούς το χρόνο για να καλύψει το κόστος της κλιματικής αλλαγής. Ιδιαίτερα αποκαλυπτική είναι η έρευνα της Εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ, στην οποία σημειώνεται μεταξύ άλλων πως «η αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμοστικότητα στη νέα κανονικότητα, [...] δημιουργεί ένα συνολικό κόστος 3.249 ευρώ στους πολίτες, το οποίο αντιστοιχεί σε 4 κατώτατους μισθούς. Επιπροσθέτως, οι εκτιμήσεις της Επιτροπής Μελέτης των Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής της Τράπεζας της Ελλάδος αποτιμούν το κόστος των κλιματικών μεταβολών για την ελληνική οικονομία σε περίπου 2,3 δις ευρώ μέχρι το 2100, ένα κόστος το οποίο μεταφέρεται και στα ελληνικά νοικοκυριά που διαμένουν σε ενεργοβόρες κατοικίες.

Τονίζεται σε αυτό το σημείο, όπως έχω επισημάνει και με παλαιότερη ερώτηση μου, ότι για το Πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2021», το οποίο απευθυνόταν σε ιδιοκτήτες και ευάλωτα νοικοκυριά, των οποίων η κύρια κατοικία ανήκε σε ενεργειακή κατηγορία χαμηλότερη ή ίση της Γ παρατηρούνται έντονες διαμαρτυρίες ιδιοκτητών επιλέξιμων κατοικιών και μάλιστα της κατηγορίας 1, δηλαδή όλων όσοι είναι χαμηλοεισοδηματίες και μικρομεσαίοι, αφού οι αιτήσεις τους έχουν βαλτώσει, καθώς για το υπόλοιπο ποσοστό επιχορήγησης που αφορά στον επιλέξιμο προϋπολογισμό παρεμβάσεων ως το 100 % αυτού, υπήρχε η δυνατότητα χορήγησης δανείου με επιδότηση επιτοκίου, στη βάση σχετικού αιτήματος του ωφελούμενου, η οποία όμως δεν έχει προχωρήσει.

Επειδή, στην Ελλάδα, βάσει των ευρωπαϊκών οδηγιών, θα πρέπει έως το 2035 να αναβαθμιστούν ενεργειακά οι κατοικίες που είναι ενεργειακής κλάσης χαμηλότερης της «Ε», ήτοι περίπου 1.300.000 κατοικίες. Σε περίπτωση που οι ιδιοκτήτες τους δεν υλοποιήσουν τα απαιτούμενα έργα, δεν θα μπορούν να τις νοικιάσουν, να τις πουλήσουν, ή να τις μεταβιβάσουν στα παιδιά.

Επειδή, παρατηρείται στασιμότητα στην ολοκλήρωση των προγραμμάτων που έχουν προκηρυχθεί.

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ

1. Σε ποιες άμεσες ενέργειες προτίθεστε να προβείτε προκειμένου να προχωρήσουν οι αιτήσεις που εκκρεμούν από το πρόγραμμα Εξοικονομώ 2021 και ιδιαίτερα των κατηγοριών-νοικοκυριών με πολύ μικρά εισοδήματα;
2. Τι θα πράξετε προκειμένου τα συνεργαζόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να προχωρήσουν σε εξέταση των αιτήσεων για το υπόλοιπο ποσοστό επιχορήγησης που συντελείται με δανειοδότηση και όχι ίδια κεφάλαια;

3. Πότε θα ανακοινωθούν τα αποτελέσματα για το Β' κύκλο του Εξοικονομώ 2023;
4. Πόσα κτήρια εντάχθηκαν στα προγράμματα ΕΞΟΙΚΟΝΟΝΩ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ από το 2015 μέχρι το 2019 και από το 2019 μέχρι το 2024;
5. Πότε θα προκηρυχθεί το «Εξοικονομώ 2024»; Ποιο το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του και ποιος ο προϋπολογισμός του;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης